

Samferdselsdepartementet

Nasjonal gjennomføring MMTIS-forordningen

Erik Syvertsen og Ida Monclair

4. november 2025

Overblikk

- SD har sendt på høring forskriftsutkast for gjennomføring av revidert MMTIS-forordningen (dvs. forordning 2024/490)*
- Høringsfrist 11. desember 2025.
- Fastsettelse av forskrift: Følger behandling i EØS-komiteen
- (Status EØS: Venter på klarering fra annen EFTA-stat..)
- Nasjonale tilleggsbestemmelser som er foreslått:
 - Data: Fyllingsgrad (punkt 2.3 i vedlegget)
 - Kontroll/samsvarsvurderinger/sanksjoner.
- SD jobber samtidig med å legge til rette for den praktiske gjennomføringen

Bakgrunn og lovhjemmel

- Del av EUs strategi for smart og bærekraftig mobilitet, Green deal og europeisk datastrategi
- SD legger til grunn at gjeldende lovhjemmel i ITS-loven er dekkende
 - Endringsforordningen er fastsatt av Kommisjonen med hjemmel i «ikke-revidert» ITS-direktiv
 - ITS-direktivet er revidert, SD og SVV jobber med egen sak om revidering av ITS-loven

Nytt i revidert forordning

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02017R1926-20240304&qid=1761648887941>

Gammel forordning artikkel 3:

- Utgangspunkt for datadeling via nasjonalt tilgangspunkt (NAP)

Revidert forordning:

- Visse nye bestemmelser, hovedregel den samme

Nytt i revidert forordning (2)

Gammel forordning:

- Aktørbilde: Stort sett tradisjonelle kollektivaktører

Revidert forordning:

- Alle datainnehavere («data holders»)
- Flere berørte «dataområder» og aktører enn før: Delingsmobilitet, drosje, parkering...
- Rutegående transport med fly, tog, taubaner, buss, ferge mm.
- Etterspørselsbasert transport som drosje, bildeling, bilpool, bilutleie, samkjøring, sykkeldeling, sykkelutleie, delte elsparkesykler mm.
- Personlige transportmidler: bil, MC, sykkel, elsparkesykkel, gange

Nytt i revidert forordning (3)

Statiske og dynamiske data (artikkel 4 og 5)

- Revidert liste over hvilke datatyper som skal tilgjengeliggjøres (se vedlegg 1 for statiske og 2.1 + 2.2 for dynamiske data) og relevante standarder
- Netex/Datex/Siri-data skal tilgjengeliggjøres gjennom europeiske eller nasjonale profiler
- Nye frister for ulike typer data
- APIer må være offentlig tilgjengelig for brukere
- Skal ikke tilgjengeliggjøre persondata

Nytt i revidert forordning (4)

Oppdatering og sammenkobling av data (artikkel 6, 7):

- Statiske, historiske, observerte og dynamiske reise- og trafikkdata må være oppdaterte
- Videre må de kunne kobles sammen med data fra andre tilbydere av reiseinformasjonstjenester
- Vilkår for bruk av trafikk- og reisedata via NAP kan gjøres via lisensavtale

Nøytralitet og ikke-diskriminering (art. 8)

- Data skal gjøres tilgjengelig på en ikke-diskriminerende måte.
- Gjenbruk av data skal gjøres på en nøytral måte, slik at det ikke diskrimineres mellom ulike datainnehavere.
- Kriterier for å rangere reisealternativer skal være åpne og ikke baseres på identiteten til sluttbrukeren eller være egnet til å forvirre sluttbrukeren.
- Betaling («finansielle godtgjørelser») må være rimelige og stå i forhold til kostnadene (artikkel 8 nr. 4)

Nasjonale bestemmelser

EU-lovgiver har lagt opp til nasjonale tilleggsreguleringer:

- Flere datatyper: Kun en – fyllingsgrad
 - Se forskriftsutkastet § 2a
 - Gjelder kun der det er relevant, dvs. ikke ved setereservasjon osv
 - Mer utfyllende bakgrunnsdata må innhentes med andre grunnlag
- Kontroll/samsvarsvurderinger/håndheving:
 - Behov for å peke ut en nasjonal myndighet
 - Viktig særlig for å sikre datakvalitet
 - Ikke behov for «kraftige» sanksjonshjemler
 - Jernbanedirektoratet er samlet sett vurdert som best egnet

Andre problemstillinger

- Ikke krav til å skape nye data
- Ulike frister for ulike typer data
- For enkelte nye datatyper og aktører kan gjennomføring bli krevende
- Bruk av etablerte ordninger for NAP osv kan hjelpe
- Standardiserte formater?
- Felleseuropeiske profiler?
- Viderebruk av data – obs på personvern/forretningshemmeligheter